

M.A. (Part-II) Pali & Prakrit (Semester—III) Examination

PALI AND PRAKRIT

Paper—IV

(Pali Sahitya Sanskriti Va Tatvadnyanacha Itihas)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

N.B. : Write answers in the medium offered.

सूचना : स्वीकृत माध्यमातून उत्तरे लिहा.

सूचना : स्वीकृत माध्यम में उत्तर लिखिये।

1. विनयपिटक द्वारा भिक्खू आणि भिक्खुनीची आचारसंहिता लिहा.
विनयपिटक द्वारा भिक्खु और भिक्खुनी की आचारसंहिता लिखिये।

किंवा/अथवा

राजा मिलिंद यांचे बौद्ध धर्माला योगदान लिहा.

राजा मिलिंद का बौद्ध धर्म को योगदान लिखिये।

16

2. (अ) चित्रकलेसंबंधात भगवान बुद्धाच्या विविध बौद्ध मूर्ती जातक कथाच्या आधारावर स्पष्ट करा.
चित्रकला के संबंध में भगवान बुद्ध के विविध बौद्ध मूर्ति जातक कथा के आधार पर स्पष्ट कीजिये।

किंवा/अथवा

अमरावतीची मूर्तिकला आणि त्याची शैली स्पष्ट करा.

अमरावती की मूर्तिकला और उसकी शैली स्पष्ट कीजिये।

10

- (ब) भगवान बुद्धाच्या विविध अवस्थेतील बुद्ध मूर्तीचे वर्णन करा.
भगवान बुद्ध के विविध अवस्था के बारे में बुद्ध मूर्ति का वर्णन कीजिये।

किंवा/अथवा

चित्रकलेद्वारे बौद्ध धर्माच्या प्रसारात योगदान लिहा.

चित्रकले द्वारा बौद्ध धर्म के प्रसार में योगदान लिखिये।

6

3. (अ) नालंदा बौद्ध विद्यापीठ येथील शिक्षण पद्धतीचे वर्णन करा.
नालंदा बौद्ध विद्यापीठ में शिक्षा पद्धति का वर्णन कीजिये।

किंवा/अथवा

नालंदा विद्यापीठाचे तत्कालीन महत्व सांगून ते कोणी उध्वस्त केले स्पष्ट करा.

नालंदा विद्यापीठ का महत्व बताकर उसे किसने उध्वस्त किया ?

8

- (ब) तक्षशिला विद्यापीठाचे महत्व लिहा.

तक्षशिला विद्यापीठ का महत्व लिखिये।

किंवा/अथवा

बौद्धाची प्राचीन विद्यापीठ कोणती थोडक्यात लिहा ?

बौद्ध की प्राचीन विद्यापीठ कौनसी है ? संक्षेप में स्पष्ट लिखिये।

8

4. (अ) 'आर्य अष्टांगिक मार्ग' थोडक्यात स्पष्ट करा.

'आर्य अष्टांगिक मार्ग' संक्षेप में स्पष्ट कीजिये।

किंवा/अथवा

'चार आर्य सत्य' या विषयी माहिती लिहा.

'चार आर्य सत्य' के बारे में माहिती लिखिये।

10

(ब) टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

(1) दुःख समुदय आर्यसत्य

(2) प्रतित्यसमुत्पाद

(3) दुःख निरोध आर्य सत्य.

6

5. वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा (12 पैकी 8) :

(1) मिलिंद राजाचे पूर्वीचे नाव कोणते ?

(अ) राजा मेनॉन्डर

(ब) राजा बिबिसार

(क) राजा कनिष्क

(ड) राजा अशोक

(2) तिपिटकातील विनयपिटक यामधील ग्रंथ किती ?

(अ) एक

(ब) तीन

(क) पाच

(ड) चार

(3) मिलिंद राजा व भन्ते नागरोन यांचा संवाद कोणत्या ग्रंथात आहे ?

(अ) सुत्तपिटक

(ब) विनयपिटक

(क) मिलिंद प्रश्न

(ड) अभिधम्मपिटक

(4) पितळखोरा लेणी कोणत्या जिल्ह्यात आहे ?

(अ) अहमदनगर

(ब) औरंगाबाद

(क) नाशिक

(ड) बीड

(5) सारनाथ येथील अशोकस्तंभावर किती सिंह मूर्ती आहेत ?

(अ) एक

(ब) पाच

(क) चार

(ड) आठ

(6) प्राचीन नालंदा विद्यापिठात किती शिक्षक होते ?

(अ) एक हजार

(ब) एक हजार पाचशे

(क) पाचशे

(ड) दोन हजार

(7) चिनी प्रवासी ह्युएनत्संग कोणत्या विद्यापिठात शिकत होता ?

(अ) तक्षशिला

(ब) नालंदा

(क) विक्रमशिला

(ड) मिथिला

(8) नालंदा विद्यापिठ कोणत्या राज्यात आहे ?

(अ) उत्तरप्रदेश

(ब) आंध्रप्रदेश

(क) बिहार

(ड) ओरिसा

(9) अजिंठा लेणीमध्ये किती जातक कथा चित्रित केलेल्या आहेत ?

(अ) 16

(ब) 18

(क) 20

(ड) 17

(10) भगवान बुद्धाने सांगितलेला दुःख मुक्तीचा मार्ग कोणता ?

(अ) पंचशील

(ब) त्रीशरण

(क) अष्टांगिक मार्ग

(ड) दसशील

(11) भगवान बुद्धांनी सांगितले दुसरे आर्यसत्य कोणते ?

(अ) दुःख आर्यसत्य

(ब) दुःख निरोध

(क) दुःख समुदय

(ड) दुःख निरोध-गामिनी पटिपदा

(12) पटिच्च समुत्पाद म्हणजे काय ?

(अ) एका पाठोपाठ येणारे

(ब) कारण नसतांना उत्पन्न होणारे

(क) कारणामुळे उत्पन्न होणारे

(ड) यापैकी नाही

16

